

Sygn. akt V S 47/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach, Wydział V Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Iwona Wilk

Sędziowie: SA Olga Gornowicz – Owczarek (spr.)

SA Jadwiga Galas

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2016 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi M. K.

o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w (...) sygn. akt X Ga 252/15 oraz Sądu Rejonowego w (...) sygn. akt VI GC 862/13

postanawia:

oddalić skargę.

SSA Jadwiga Galas SSA Iwona Wilk SSA Olga Gornowicz – Owczarek

Sygn. akt V S 47/15

UZASADNIENIE

Skarżący M. K. w dniu 19 listopada 2015 r. złożył skargę o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w (...) pod sygn. akt VI GC 862/13 oraz przed Sądem Okręgowym w (...) pod sygn. X Ga 252/15, domagając się zasądzenia na jego rzecz sumy pieniężnej w wysokości 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia za nieuzasadnioną zwłokę w rozpoznaniu sprawy.

W uzasadnianiu skargi wskazał, iż w dniu 21 października 2014 r. wniósł do Sądu Rejonowego apelację od wydanego przez ten Sąd wyroku, jednakże rozprawa apelacyjna wyznaczona została dopiero na dzień 20 listopada 2015 r., a więc przeszło po roku od chwili złożenia środka odwoławczego. W ocenie skarżącego tak odległy w stosunku do daty złożenia apelacji termin jej rozpoznania uzasadniał twierdzenie, że postępowanie międzyinstancyjne oraz odwoławcze trwało dłużej niż to konieczne do rozpoznania sprawy, co winno skutkować stwierdzeniem przewlekłości postępowania w tym zakresie.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Rejonowego wnosił o jej oddalenie wskazując, iż wprawdzie akta sprawy wraz z apelacją skarżącego złożoną w dniu 21 października 2014 r. przekazane zostały do Sądu Okręgowego w dniu 19 czerwca 2015 r., jednak było to uzasadnione podejmowanymi przez Sąd Rejonowy czynnościami. Wskazane zostało, iż w apelacji powód zawarł wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, a jego rozpoznanie, łącznie z przekazaniem akt Sądowi Okręgowemu wraz z zażaleniem na postanowienie odmawiające zwolnienia od kosztów sądowych, spowodowało usprawiedliwione w tej sytuacji przedłużenie czasu trwania postępowania. Nadto zaznaczone zostało, iż w okresie,

w którym wpłynęła apelacja powoda Sąd Rejonowy borykał się z problemami kadrowymi. Spośród 38 etatów sędziowskich nieobsadzonych bądź też nieobecnych było 7 sędziów,

a jednocześnie o ok. 700% wzrósł wpływ spraw do jednego z wydziałów. W konsekwencji nie istniała możliwość oddelegowania dodatkowych sędziów do wydziału, w którym prowadzona była sprawa skarżącego, celem przyspieszenia postępowania.

Z kolei Prezes Sądu Okręgowego w odpowiedzi na skargę wnosił o jej oddalenie wskazując, iż akta sprawy wraz z apelacją skarżącego wpłynęły do Sądu Okręgowego w dniu 24 czerwca 2015 r., termin zaś rozprawy, na której postępowanie zostało prawomocnie zakończone wydaniem wyroku, wyznaczono na dzień 20 listopada 2015 r. W ocenie więc Prezesa Sądu Okręgowego, biorąc pod uwagę systematyczny wzrost liczby spraw rozpoznawanych przez ten Sąd oraz wynikający stąd stopień obciążenia sędziów pracą, powyższy termin nie był odległy i nie uzasadniał stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki

(Dz. U. 2004, Nr 179, poz. 1843) strona może wnieść skargę o stwierdzenie,

że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla jej rozstrzygnięcia. Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd,

w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawłości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Z akt postępowania wynika, iż apelacja skarżącego od wyroku Sądu Rejonowego wniesiona została w dniu 21 października 2014 r. Apelacja ta nie została opłacona ani też

nie zawierała wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. W konsekwencji zarządzeniem

z dnia 18 listopada 2014 r. skarżący wezwany został do uiszczenia wymaganej w sprawie opłaty od apelacji. Zarządzenie to doręczono skarżącemu w dniu 25 listopada 2014 r., w dniu zaś 2 grudnia złożył on wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. Wniosek ten dotknięty był jednak brakiem formalnym, gdyż nie zostało do niego dołączone wymagane przepisami oświadczenie majątkowe sporządzone podług ustalonego wzoru. W konsekwencji zarządzeniem z dnia 11 grudnia 2014 r., po uprzednim wypożyczeniu akt sprawy na prośbę Prokuratury w dniach 9 i 10 grudnia 2014 r., wezwano skarżącego do uzupełnienia wniosku

o zwolnienie od kosztów sądowych o wskazane wyżej oświadczenia, a także do udzielenie dalszych wyjaśnień na temat jego sytuacji majątkowej. Wezwanie to doręczono skarżącemu w dniu 15 grudnia 2014 r., odpowiedź wpłynęła natomiast do Sądu w dniu 29 grudnia 2014 r. Postanowieniem z dnia 28 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy oddalił wniosek skarżącego

o zwolnienie od kosztów sądowych. Tego samego dnia wysłano skarżącemu odpis powyższego postanowienia, jednakże odebrane zostało ono przez niego dopiero w dniu 19 lutego 2015 r., natomiast zażalenie na odmowę zwolnienia od kosztów sądowych wpłynęło do Sądu Rejonowego w dniu 27 lutego 2015 r. Zaznaczenia wymaga przy tym, iż zwrotne potwierdzenie odbioru niezbędne dla skontrolowania terminowości wniesienia zażalenia przekazane zostało przez operatora pocztowego dopiero w dniu 3 marca 2015 r. Akta sprawy wraz z zażaleniem przekazano Sądowi Okręgowemu 16 marca 2015 r. Postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2015 r. Sąd Okręgowy oddalił zażalenie skarżącego. Odpis powyższego postanowienia doręczono pełnomocnikowi pozwanego w dniu 12 maja 2015 r., wymagana zaś opłata sądowa od apelacji zaksięgowana została na rachunku Sądu w dniu 18 maja

2015 r. Po nadejściu zwrotnego potwierdzenia odbioru postanowienia, akta sprawy zwrócono Sądowi Rejonowemu w (...)w dniu 29 maja 2015 r. Zarządzeniem z dnia 2 czerwca 2015 r. Sąd Rejonowy, wobec uzupełnienia braków fiskalnych apelacji, nakazał doręczenie jej odpisu stronie przeciwnej, a po nadejściu dowodu doręczenia (17

czerwca 2015 r.) przekazał w dniu 24 czerwca 2015 r. akta sprawy wraz apelacją skarżącego Sądowi Okręgowemu. Zarządzeniem z dnia 6 lipca 2015 r. wyznaczono termin rozprawy apelacyjnej na dzień 20 listopada 2015 r., zaś zawiadomienie o terminie doręczono pełnomocnikowi skarżącego w dniu 7 września 2015 r. Na rozprawie w dniu 20 listopada 2015 r. zapadł wyrok kończący postępowanie w sprawie.

Analiza przedstawionych wyżej czynności prowadziła do wniosku, iż nie było jakichkolwiek podstaw do stwierdzenia przewlekłości postępowania zarówno przed Sądem Rejonowym jak i przed Sądem Okręgowym.

Odnośnie sposobu procedowania Sądu Rejonowego wskazać należało, że wszystkie opisane wyżej czynności Sądu były uzasadnione i podejmowane terminowo. W szczególności czas pomiędzy poszczególnymi z nich, a zaistnieniem okoliczności warunkujących ich podjęcie w żadnym wypadku nie przekraczał miesiąca i przeważnie był dużo krótszy. Wydłużenie czasu trwania postępowania międzyinstancyjnego spowodowane było wyłącznie koniecznością zainicjowania procedury uzupełnienia braków fiskalnych wniesionej przez skarżącego apelacji, co wiązało się z kolei koniecznością rozpoznania przez Sąd obu instancji złożonego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, nota bene również dotkniętego brakami formalnymi. Powyższe okoliczności w powiązaniu z czasem koniecznym na obieg korespondencji, który w pewnych wypadkach uległ znacznemu wydłużeniu (czy to z uwagi na okres świąteczny, czy też na konieczność awizowania przesyłki – w szczególności doręczenie postanowienia z dnia 28 stycznia 2015 r. wraz z oczekiwaniem na nadejście zwrotnego potwierdzenia odbioru zajęło przeszło miesiąc) spowodowało, iż ostatecznie akta sprawy wraz apelacją przekazano Sądowi Okręgowemu w dniu 24 czerwca 2015 r. podczas, gdy apelacja wniesiona została 21 października 2014 r. Wskazany okres czasu jedynie z pozoru uzasadniał jednak zarzut przewlekłości postępowania. Jak zostało wskazane czas trwania postępowania w żadnym stopniu nie wynikał z opieszałości Sądu czy też podejmowania przez Sąd zbędnych czynności, a był w pełni usprawiedliwiony okolicznościami sprawy. W konsekwencji nie było podstaw do stwierdzenia przewlekłości postępowania przed Sądem Rejonowym.

Odnośnie natomiast sposobu procedowania przed Sądem Okręgowym wskazać należało, iż we wskazanym przez pozwanego okresie przed Sądem tym prowadzone było postępowanie zażaleniowe oraz postępowanie apelacyjne. Jak wynika z przytoczonych już okoliczności, akta sprawy w związku z zażaleniem znajdowały się w Sądzie Okręgowym od 16 marca do 29 maja 2015 r., a więc przez ok. 2,5 miesiąca. Samo zażalenie rozpoznane zostało jednak niewiele ponad miesiąc od chwili jego przekazania, na pewne zaś odroczenie chwili zwrotu akt Sądowi Rejonowemu ponownie wpływ miał czas niezbędny na obieg korespondencji.

Nie można zatem uznać, aby w powyższym zakresie postępowanie było nadmiernie wydłużone i w konsekwencji, aby uzasadnionym był zarzut przewlekłości postępowania. Podobnie nie sposób podzielić twierdzenia co do zbyt długiego oczekiwania na rozprawę apelacyjną. Od chwili wpływu akt wraz z apelacją do Sądu Okręgowego w dniu 24 czerwca 2015 r. do czasu przeprowadzenia rozprawy i wydania wyroku kończącego postępowanie w sprawie

w dniu 20 listopada 2015 r. upłynęło bowiem 5 miesięcy. Zaznaczyć trzeba przy tym, iż zawiadomienie o terminie rozprawy doręczono pełnomocnikowi skarżącego w dniu 7 września 2015 r., a skarżący nie wnosił o przyspieszenie rozpoznania sprawy. Należało mieć również na uwadze ugruntowane w tej materii stanowisko Sądu Najwyższego, zgodnie

z którym dopiero bezczynność sądu odwoławczego przekraczająca okres 12 miesięcy uzasadniać może zarzut nie rozpoznania sprawy w „rozsądnym” terminie i tym samym pozwalać na stwierdzenie przewlekłości postępowania w postępowaniu apelacyjnym (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2015 r. sygn. akt III SPP 20/15).

W konsekwencji skarga o stwierdzenie przewlekłości postępowania w zakresie, w jakim dotyczyła postępowania prowadzonego przed Sądem Okręgowym również była bezzasadna.

W świetle powyższego wniesiona skarga o stwierdzenie przewlekłości postępowania podlegała oddaleniu na podstawie art. 12 ust. 1 powołanej na wstępie ustawy.

SSA Jadwiga Galas SSA Iwona Wilk SSA Olga Gornowicz – Owczarek